

ÇELİK GÜLERSOY, *Küçüküsu. Çayır-Çeşme-Kasr. Meadow-Fountain-Palace*, İstanbul 1985, 131 sayfa. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayınlarındandır. Metin içi renkli ve siyah-beyaz tablolar da bulunmaktadır. Metin iki dildedir.

İstanbul üzerine yaptığı bir dizi yayına ek olarak sayın Ç. Gülersoy bu kere, İstanbul Boğazı'nın müstesna bir yeri olan Küçüküsu yöresini ele almaktadır. Başlıktan da anlaşıldığı üzere, bir iskân gelişmesinden öte, yöreye ün kazandıran özelliklere değinmektedir. Boğaz'ın en geç iskân edilen yerlerinden biri sayılan Küçüküsu, bir gezinti ve dinlenme yeri olarak sayılmış, İstanbul'da yaşayanların merak ve dikkatini çekmişti. Devlet ileri gelenleri de geç zamanlarda burayı şenlendirdiler. Günümüzü ise hiç konu etmemek daha iyidir.

Eser hazırlanırken metin yanında görüntüye daha çok yer verilmiştir. Bu alanda yıllardan beri dikkatle malzeme toplayan Ç. Gülersoy, Geçmişe bir bakış başlığı ile başlamaktadır. Bir geçmişe özlemden çok, doğa ile birarada olma mutluluğunu yayaşan müellifin verdiği tablolar, bir döneme ait anıdan öte, günümüz gerçeklerine yol göstermektedir. II inci sayfada görülen çiçek resimleri, doğal yaratıkların göz ve ruh zevkine yöneliktir. 48'inci sayfaya kadar işlenen mesire konusu, şehircilik hareketinin yavaş geliştiği bir dönemde bile insanların doğa güzelliğine verdiği değeri anlatmaktadır. Burada gezintiye gelenlerin son yıllarına tanık da olan Gülersoy, bir tarih belgesi verirken kendisi de bir döneme gözlemci de olmuş ve bunu yazılı hale getirmekle, geçmiş yanında onun insan yaşamındaki yerine de değinmektedir. Çünkü kuru bir gezme değil, aynı zamanda belirli bir kültür düzeyini ve davranışını da beraberinde getirmektedir. Bunun kaynakları da vardır ki Gülersoy bunları ihmal etmiyor. Fakat yıllarca büyük emekle geliştirilen bu mesire, kısa zaman içinde geriledi. Bunun evresi de verilen resimlerde çok iyi görülmektedir.

En güzel görüntüler de çeşme ile kasr'a ayrılmıştır. İstanbul'u seven her kişinin dikkatini çeken bu eserlerin ilk yapılışından günümüze kadar hangi sanatkarlar tarafından işlendiğine değinen Gülersoy, bunları özel notlardan ve arşivlerden kurtarıp kitap haline getirme cesaretini göstermekle, kültür ve sanat tarihi çalışmalarımıza yol gösterici olmuştur. Üzerinde çalıştığı bu tarz eserleri bitirmesini temenni ederken, böyle yararlı bir katkıda bulunmasını kutluyoruz.

Doç. Dr. Mahmut H. Şakiroğlu

